

Η ευρωκρίση ως συστημική αδυναμία διαχείρισης κρίσεων

Γιώργος Σταθάκης

Καθηγητής Πανεπιστημίου Κρήτης

Βουλευτής Χανίων του ΣΥΡΙΖΑ

Η διαχείριση της κρίσης

- Μέτρα το 2008 η παγκόσμια κρίση ίδια παντού
- Οι ΗΠΑ, η Ιαπωνία, η Κίνα συντόνισαν τη νομισματική χαλάρωση (και η ΕΕ), και τη δημοσιονομική πολιτική (όχι η ΕΕ) και εκτεταμένες παρεμβάσεις για τη στήριξη των τραπεζών, τη στήριξη της κερδοφορίας, την απορρόφηση μέρους των "τοξικών" και τη συντεταγμένη διαχείριση της αποκλιμάκωσης των πιστωτικών τίτλων.

Η ΕΕ

- Η ΕΕ έκανε το αντίθετο
- Η κρίση του δημόσιου χρέους εκδηλώθηκε στην οικονομική ζώνη με το μικρότερο δημόσιο χρέος, εξαιτίας της μη κοινής αντιμετώπισης του δημόσιου χρέους.
- Οι αγορές αντέδρασαν με την αξιοποίηση των διαφορετικών κινδύνων που κάθε εθνικό χρέος έφερε, μία διαδικασία που δεν είχε προηγούμενο στις αγορές. Νέες τεχνικές χρησιμοποιήθηκαν και η ασάφεια επιδεινώθηκε.

Ας θυμηθούμε τον Kindleberger

- Ρήγα εμπορευμάτων και ροές χρήματος
- Ο κανόνας χρυσού κάνει το αντίθετο
- Η απάντηση με κοινές υφεσιακές πολιτικές και υποτιμήσεις οδήγησαν στην καταστροφή.
- Το Breton Woods έκανε το αντίθετο
- Η εξισορρόπηση πάντα βοηθάει στις κάλπες έδρες
- Αλλά κανένας νομισματικής κανόνας δεν επιζήσε μιας μεγάλης κρίσης

Θα επιβιώσει το ευρώ;

- Η αρχιτεκτονική
- Η νομισματική εμμονή
- Η εμμονή στον χουβερισμό
- Η αποτυχία του Μαστριχτ και του Συντάγματος
- Η γερμανική εκδοχή του μερκαντιλισμού και της φυσιοκρατίας
- Το μετέωρο βήμα της πολιτικής ενοποίησης

Η αναβίωση των εθνικισμών

- Από τις Βρυξέλλες στις διακρατικές συμφωνίες ξανά.
- Η πολιτικού εμπλοκή, τα εθνικά ακροατήρια
- Η δημογραφία και η λιτότητα
- Η παραγωγή, η λιτότητα και η χρηματοδότηση του κοινωνικού κράτους
- Το φάντασμα του ηθικού προτεσταντισμού
- κράτη και νοικοκυριά χωρίς χρέη

Τα οφέλη και οι ζημίες της κρίσης

- Το τραπεζικό πρόβλημα, η ασυντονιστη ρύθμιση και οι εσωτερικές ανισότητες
- Οι οφελημένοι και οι χαμένοι του δανεισμού και των ροών των καταθέσεων
- Το πρόβλημα του δημόσιου χρέους, τα διαφοροποιημένα επιτόκια
- Το πρόβλημα της ευρωπαϊκής ανάπτυξης, η αποσιώπηση και οι ανισότητες

Η λύση

- Κοινή διαχείριση των τραπεζών
- Κοινή διαχείριση του χρέους
- Κοινή διαχείριση της ανάπτυξης
- Μία νέα κοινωνική χάρτα
- Ποιός θα πληρώσει τον λογαριασμό;
- Ο πληθωρισμός, η ανάπτυξη, οι μελλοντικές γενιές και οι διεθνείς εταίροι μας.
- Μετά βεβαιότητας και εμείς και δυσανάλογα ίσως η Γερμανία.

Η ανομολόγητη ατζέντα

- Η σημερινή Ευρώπη δεν μπορεί και δεν θέλει
- Η ενοποίηση πρέπει να προχωρήσει με ραγδαίους ρυθμούς.
- Το διακύβευμα είναι πολύ μεγάλο
- Το ευρώ θα συμπαρασύρει το οικοδόμημα
- Το ευρώ χρειάζεται όμως ένα νέο οικοδόμημα